



Impact maken in de praktijk



Onderwijsambassadeurs
vertellen



Voorwoord

Fawzia Nasrullah

Voorzitter College van Bestuur
PCOU Willibrord

Ik ben er ongelooflijk trots op dat dit initiatief als onderdeel van scholengroep PCOU Willibrord heeft kunnen uitgroeien tot het succes dat het nu is. Het grote tekort aan leraren vraagt om actie en innovatie. Anders denken en anders organiseren. Het project onderwijsambassadeurs is een schoolvoorbeeld van de creatieve hands-on aanpak die onze leerlingen verdienen. Geweldig dat het project nu als zelfstandige stichting wordt voortgezet, zodat ook andere schoolbesturen van het aanbod gebruik kunnen maken. Ik ben ervan overtuigd dat er nog vele onderwijsambassadeurs zullen volgen. Niet alleen in Utrecht, maar in heel het land.

Laat je inspireren door de verhalen van de geïnterviewden. Het is prachtig om te lezen hoe elke onderwijsambassadeur en school op een eigen wijze invulling geeft aan deze rol. En laten we deze mooie beweging voortzetten en de krachten blijven bundelen voor de ontwikkeling van de toekomstige generatie.

Onze samenleving kent ontzettend veel talent. Hun kennis en vaardigheden ruimte geven en de school in brengen is de droom waar het project onderwijsambassadeurs vorm aan geeft.

Al meer dan 100 vrijwilligers met vele diverse achtergronden zijn sinds de start van het project in 2020 gestart als ondersteuner in de klaslokalen van Utrecht en omgeving. Van die extra

handjes en aandacht profiteert heel het onderwijs. Het verlaagt de werkdruk van leraren in het basisonderwijs en docenten in het voortgezet onderwijs en verhoogt het werkplezier. Tegelijkertijd leren de onderwijsambassadeurs veel van ons veelomvattende vak. Voor sommigen een perfecte mogelijkheid om in de praktijk te ervaren of een overstap naar het onderwijs, bijvoorbeeld via een zij-instroomtraject, iets voor hen is.

Inhoud

Inleiding

p.06

Feiten & cijfers

p.07

Interviews met negen onderwijs-ambassadeurs

p.08 → 42

Financierende partijen

p.43

Colofon

p.43



Inleiding



Meer weten over het onderwijsambassadeurschap?

Bekijk de animatievideo:



Maatschappelijke betrokkenheid en 'een steentje bij willen dragen' worden vaak genoemd door onderwijsambassadeurs als motivatie om deel te nemen. Daarnaast is de mogelijkheid om tenminste een half jaar een schooldag in de week mee te draaien een belangrijk motief. Het biedt een unieke kans om het onderwijs van binnenuit te leren kennen.

Benieuwd naar de motivatie en ervaringen van onderwijsambassadeurs zelf? Lees dan verder want negen onderwijsambassadeurs delen in deze publicatie hun verhaal.

Hoe kunnen we het onderwijs anders organiseren en zorgen dat meer inspirerende mensen een rol krijgen bij de ontwikkeling van leerlingen? Deze vraag lag aan de basis van het idee onderwijsambassadeurs.

Gaandeweg ontstond een beeld van een school waar leerkrachten leerlingen opleiden en begeleiden en mensen uit de samenleving naast de leerkrachten staan en het onderwijs verrijken. Daarom zetten we met Stichting Onderwijsambassadeurs in op de verbinding tussen onderwijs en samenleving. We ontlasten scholen door kundige externen, onze onderwijsambassadeurs, voor een langere periode te matchen aan onderwijsprofessionals.

onderwijsambassadeurs?

Dat zijn mensen die zelf buiten het onderwijs werken of met pensioen zijn en die zich graag langere tijd één schooldag per week inzetten voor het onderwijs. Onderwijsambassadeurs brengen expertise, werkervaring en talent mee **van buiten het onderwijs en maken impact.**

Via Stichting Onderwijsambassadeurs bieden zij structureel ondersteuning in de klas of binnen een schoolorganisatie. Dat geeft lucht en zorgt voor ruimte. Ruimte om leerlingen net wat meer aandacht te geven bijvoorbeeld.

Feiten & cijfers

2020-2023

PO **in 3 jaar**

VO **in 1,5 jaar**

totaal aantal **onderwijsambassadeurs**

120

22

totaal aantal **uren ondersteuning**

25.000

3.700

totaal aantal **deelnemende scholen**

55

4

totaal aantal **blijve kinderen**

3000

1100

totaal aantal **betrokken onderwijsprofessionals**

720

330

“ Ik maak op een schooldag meer mee dan in de vier dagen op mijn werk.

Guus Smit

(31), financieel risicospecialist
bij De Nederlandsche Bank

Guus Smit werkt als financieel risicospecialist bij De Nederlandsche Bank. Na een bachelor Natuurkunde stapte hij over naar Econometrie en behaalde zijn master. Sinds februari is hij elke vrijdag op het Amadeus Lyceum in Vleuten waar hij de docenten Natuurkunde ondersteunt als onderwijsambassadeur.

“Tijdens mijn studie, maar ook toen ik nog op de middelbare school zat, gaf ik veel bijles. Een fijne bijbaan, maar het leukst was dat ik écht een jongere kon helpen. Moeilijke stof toegankelijk maken en zien dat ze met sprongen vooruitgaan, geeft een goed gevoel. Toen ik op LinkedIn de post van een oud-collega las waarin ze vertelde als onderwijsambassadeur te zijn begonnen, wist ik: ‘dat wil ik ook!’ De informatie op de website van onderwijsambassadeurs en het kennismakingsgesprek dat volgde, bevestigden mijn gevoel.”

“Het format biedt veel vrijheid. Er ligt geen uitgetekend pad van ‘zo moet je het doen’. Dat vind ik prettig. Ik had nog geen idee wat ik kon verwachten of wat ik wilde doen. Langs de zijlijn in de klas actief zijn? Zelf voor de klas staan? Op basis van mijn voorkeur, aan bovenbouwleerlingen ondersteuning bieden bij natuurkunde, bracht Stichting Onderwijsambassadeurs mij in contact met een middelbare school in de buurt. In goed overleg werd besloten mij te koppelen aan Martijn, een docent natuurkunde.

Die gaf op vrijdag zowel lessen waarbij leerlingen redelijk zelfstandig werken als waarbij instructie wordt gegeven. Op die manier kon ik ontdekken welke taken het best bij mij zouden passen.”

“Ik liep mee in de hoogste klassen van havo en vwo. De eerste keren keek ik mee en stapte af op leerlingen: heb je vragen? Kan ik je ergens bij helpen? Al gauw wilde ik zelf ook instructielessen geven. Naast een ontlasting voor Martijn, vond hij het ook prettig te zien hoe stof op een andere manier kan worden uitgelegd. Verder gaf het hem ruimte te reflecteren op zijn eigen manier van lesgeven. Iets wat hij al deed, maar nu kreeg hij nieuwe input, wat toch een ander perspectief geeft. Onze rolverdeling stemden we regelmatig af. Als hij bijvoorbeeld een instructie had gegeven, vroeg hij of ik nog een aanvulling had en andersom.

Een keer stond een les op het programma waarbij veel moest worden uitgelegd. We hebben samen het practicumlokaal voor de les ingericht zodat alle leerlingen alles goed konden zien en volgen. Het klinkt simpel, maar dit is iets wat vooral tijd kost. Dat is er in de praktijk vaak niet. Door het met —→

z'n tweeën te doen wel, waardoor we een kwalitatief volle en complete les hebben kunnen geven. Na afloop riep een leerling ontwapenend: 'dit was de beste natuurkunde les die ik ooit heb gehad!' Dat is natuurlijk superleuk om te horen."

"Dingen goed kunnen uitleggen is een voorwaarde om les te kunnen geven. Maar wat ik écht heb onderschat, is dat lesgeven over zoveel méér gaat dan de inhoud. Leerlingen zitten niet in jouw les omdat ze natuurkunde zo'n leuk vak vinden. Ze zitten er vooral omdat het moet. Het is een uitdaging om er toch iets moois van te maken. Tegelijkertijd is docent zijn ook een vak waar je veel voldoening uithaalt, omdat je direct iets voor iemand betekent. Vaak ervaar ik elke vrijdag als een ritje in de achtbaan; er gebeurt zoveel op zo'n school! Leerlingen die vervelend doen, wat teleurstellend kan zijn. Leerlingen die goed meedoen, wat een warm gevoel geeft. Leerlingen die de stof niet begrijpen en daardoor in zak en as zitten, maar die opbloeien na een uitleg; 'Wow, nu snap ik het eindelijk!'

Als onderwijsambassadeur ben ik meer in contact met de gevoelswereld, want pubers zijn eerlijk. Als ze dingen saai of goed

🗨️ Direct iets voor een ander betekenen is een aspect dat mij is bijgebleven en waar ik in mijn verdere loopbaan graag meer mee zou willen doen.

vinden laten ze dat duidelijk merken. Ik maak op een schooldag meer mee dan in de vier dagen op mijn werk."

"Ook buiten het klaslokaal gebeurt er veel, zoals gesprekken met andere docenten over de organisatie op school; hoe vaak vergadert de sectie natuurkunde? Wat bespreken ze met elkaar? Een keer sprak ik met Martijn over de vraag hoe je kan zorgen dat leerlingen goed les krijgen. Aanleiding was een leerling die iets van hem wilde. Hij had al veel tijd gestoken in de kwestie. Ik vertelde



hoe de manier waarop ik tot een besluit kom iets is waar ik in mijn werk continue mee bezig ben. Bij de Nederlandsche Bank komt elke dag zoveel op mij af, dat ik ben getraind in het maken van afwegingen. Het delen van onze ervaringen en vertellen over de methodiek die ik toepas, gaf Martijn input om een vertaalslag te maken naar zijn werk. Leuk vond ik dat ook leerlingen mij van alles vroegen. Dit had ook te maken met de manier waarop Martijn mij had geïntroduceerd. 'Dit is Guus. Hij helpt bij de lessen natuurkunde, maar hij werkt ook bij De Nederlandsche Bank én heeft Econometrie gestudeerd. Dus vragen stellen over andere zaken mag altijd.' Dat heb ik geweten! Er is van alles voorbij gekomen; van studie-dilemma tot sollicitatiecasus. Ook heb ik een gastles mogen geven in de klas van een docent Economie als aanvulling op zijn lessen over de Nederlandsche Bank waarbij ik vertelde over mijn werk."

"Eén van de dingen die ik mee terugneem naar mijn werk, is de ervaring in omgaan met conflicten. Op een middelbare school zijn veel conflicten. Leerlingen moeten worden begeleid in dingen uitspreken en hoe ze dat op een goede manier doen. Als er nu op

mijn werk dingen niet goed gaan, vind ik het minder spannend om dit aan te kaarten. Ik heb ook geleerd hoe ik mij beter kan voorbereiden op het vertellen van een goed verhaal; hoeveel tijd kost dit? Hoe gedetailleerd moet het? Natuurlijk is het staan voor een groep ook een fijne vaardigheid om vaker mee te hebben geoefend. Toch is mijn kennis over het onderwijs het meest belangrijke dat ik meeneem. Ik vind 't prettig om beter te begrijpen hoe het onderwijs in elkaar steekt en wat ik er zelf eventueel in zou willen doen. Voordat ik als onderwijsambassadeur begon, had ik het idee om één dag per week als docent aan de slag te gaan. Inmiddels heb ik gemerkt dat dit niet een vak is dat je er éven naast doet. Ik haal veel plezier uit mijn reguliere werk, dus heb geen behoefte aan een overstap. Maar dat ik heb ervaren hoeveel een docent kan betekenen voor de ontwikkeling van kinderen, is bijzonder waardevol. Direct iets voor een ander betekenen is een aspect dat mij is bijgebleven en waar ik in mijn verdere loopbaan graag meer mee zou willen doen." 🗨️



” Elk kind,
waar ook,
heeft altijd
behoefte
aan wat
extra
aandacht.

12

Emmie Frasa

(26), projectmedewerker
bij JINC

Tijdens haar studie Gezondheidswetenschappen hoorde Emmie Frasa al over het project onderwijsambassadeurs. Ze was direct enthousiast, maar wilde eerst wat werkervaring opdoen. Ze ging aan de slag als projectmedewerker bij JINC in Utrecht. Anderhalf jaar later hoorde ze opnieuw over het project. Ze bezocht met een collega de online informatiebijeenkomst en beiden meldden ze zich aan als onderwijsambassadeur. Februari dit jaar startte Emmie op Daltonschool Rijnsweerd.

“Het contact met kinderen heb ik altijd leuk gevonden. Hoe jong ook, ieder kind is anders en heeft een eigen karakter. Tijdens mijn studie had ik verschillende bijbaantjes in het onderwijs. De laatste drie jaar op een vmbo-school waar ik bijles en huiswerkbegeleiding gaf of insprong met surveilleren in een klas als een les uitviel. De interactie tussen en met leerlingen vond ik zo leuk! School is een plek waar kinderen relatief veel tijd doorbrengen, dus als docent of leerkracht kan je

best veel betekenen, bijvoorbeeld voor hun zelfvertrouwen. Bij JINC organiseer ik allerlei projecten die gericht zijn op de arbeidsmarkt. Doel is om de kansengelijkheid onder jongeren, ongeacht hun achtergrond of postcode, te vergroten. Geweldig om te doen, maar ik heb minder direct contact met jongeren, dus ik zag het onderwijsambassadeurschap als een mooie aanvulling en verrijking. Daarbij werk ik 32 uur per week, dus heb een dag vrij om dit te doen.” →

"Ik begon in groep 6 als ondersteuning voor leerkracht Lisa. Als de leerlingen in stilte aan het werk waren, konden ze met een speciale dobbelsteen aangeven dat ze behoefte hadden aan hulp. Ook ging ik af en toe met een paar leerlingen in een hoekje op de gang extra oefenen met lezen of rekenen. In de middag hielp ik de leerkracht van groep 3, Mechteld. Die kon wel een paar extra handen gebruiken als de kinderen gingen knutselen. Als kinderen bezig zijn met verven, kleien of knippen lopen dingen soms net wat anders dan verwacht. Zoals de keer dat een leerling per ongeluk wat ecoline met een rietje had opgezogen en zijn mond helemaal paars was!

De samenwerking met de leerkrachten verliep vrij natuurlijk. Elke ochtend spraken we de planning door en keken waar ik die dag wat extra hulp kon bieden. Mechteld vroeg of ik het leuk vond om een paar lessen wereldoriëntatie te geven. Dat wilde ik wel! Ik heb een les over de seizoenen en over safari gegeven. Ook heb ik geholpen met de methode KiVa. Een van oorsprong Fins programma dat erop is gericht om leerlingen sociaal vaardig en betrokken te maken."

"Het daaropvolgende schooljaar ben ik met Mechteld meegegaan naar de kleutergroep. Waar kinderen in hogere klassen echt praktische kennis leren, draait het in groep 1 en 2 meer om het leren van sociale vaardigheden. Zoals: hoe speel je samen? Hoe zit je stil op een stoel? Kleine dingetjes, maar zo wezenlijk. Zien hoe onbevangen kinderen op die leeftijd nog zijn, is mooi. Als je een vraag stelt, gaan er tien vingers de lucht in, maar als je één van de kinderen een beurt geeft, vertelt die een verhaal dat totaal geen antwoord is op de vraag die je had gesteld. Het is echt iets wat ze nog moeten leren. Op dit moment zit er een Oekraïens meisje in de klas. Ze is vier jaar, spreekt geen Nederlands en is best introvert. Mechteld en ik kunnen niet echt met haar communiceren, toch voelt ze zich veilig genoeg om naar ons toe te komen of om even op schoot te gaan zitten. Het voelt goed dat we een sfeer hebben gecreëerd waardoor zo'n meisje zich op haar gemak voelt en zich zo durft te gedragen."

"Bijna een jaar als onderwijsambassadeur, heeft voor mij bevestigd waar ik op hoopte: direct contact met leerlingen is leuk! Ook leer ik veel van de leerkrachten,

bijvoorbeeld door te zien hoe zij met verschillende situaties omgaan. Iedere kind is uniek, reageert anders en heeft een eigen aanpak nodig. Ik heb meer respect voor leerkrachten gekregen; ik zie hoeveel zij doen op een dag en hoe hard ze werken. Er gebeurt zoveel op een schooldag, prioriteiten stellen is een must. In mijn rol als projectmedewerker begrijp ik nu beter dat ze niet direct op mailtjes kunnen reageren of in staat zijn om alles voor elkaar te krijgen wat vanuit JINC wordt gevraagd. Vaardigheden die belangrijk zijn in mijn werk, zoals snel schakelen, flexibel zijn, brandjes blussen, komen ook van pas in het onderwijs. Het zorgt dat ik snel zie waar ik kan inspringen. Voor mijn werk kom ik vaak op scholen waar leerlingen niet altijd alle kansen krijgen, bijvoorbeeld om te kunnen sporten. Een verschil met de kinderen op de school waar ik als onderwijsambassadeur werk. Sommige leerlingen hebben wel drie hobby's en zitten op hockey, tennis én pianoles. Laatst vertelde een kind in de klas dat hij met vakantie ging en maar drie uur hoefde te vliegen. In het gesprekje dat daaruit ontstond, vertelde ik dat er ook veel kinderen zijn die niet op vakantie kunnen en hoop zo een beetje bij te dragen aan bewustzijn

over verschillen die er zijn. Tegelijk vind ik het ook interessant te zien dat op een school waar kinderen meer voorspoed kennen, weer andere problemen spelen zoals faalangst of problemen vanwege hoogbegaafdheid. Elk kind, waar ook, heeft altijd behoefte aan wat extra aandacht."

"Na elke schooldag zit ik vol leuke anekdotes van grappige, lieve, bijzondere momentjes. Bijvoorbeeld dat kinderen, die vorig jaar in groep 6 zaten, tegen mij zeggen: 'juf Emmie, je moet écht volgend jaar naar groep 8 gaan, want wij zitten nu in groep 7!'. Hun plezier en enthousiasme geven mij zo'n blij gevoel. Vorig jaar was er een atletiekevent waar meerdere scholen aan meededen. Groep 6 van mijn school won. Ook de teams met begeleiders moesten een rondje rennen tegen elkaar. Ik deed mee samen met een vader van een leerling. Ook wij wonnen. Nou, we waren de helden van de dag! Wekenlang vertelden de kinderen hoe goed het was dat ik er die dag bij was en hoe geweldig het was dat we ook nog hadden gewonnen. Tegen iedereen die overweegt om onderwijsambassadeur te worden, zeg ik: doen! Je krijgt er zoveel dankbaarheid voor terug!" 🙌



Na elke schooldag zit ik vol leuke anekdotes van grappige, lieve, bijzondere momentjes.

” Het klinkt
misschien
soft...



maar op school kan
ik mijzelf zijn én ben
ik van betekenis.

Twee jaar geleden ging Thea van Schaik met pensioen na een lange loopbaan in de non-profitsector.

In haar laatste baan werkte ze als manager bij de GGD.

Sinds schooljaar 2022-2023 is ze elke donderdag op

Kindcentrum De Koningslinde in Nijkerk. ‘Die dag

loopt Thea ons lekker voor de voeten’ verwoordt de

directeur Thea’s rol als

onderwijsambassadeur

met een knipoog.

Thea van Schaijk

(68), met pensioen na een lange loopbaan in de non-profitsector

“Tijdens het afscheidsfeestje vanwege mijn pensioen vertelde GGD-collega Luella dat ze ook vertrok. Zij werd directeur op een Kindcentrum waarbij onderwijs en opvang zijn geïntegreerd. Geweldig vond ik dat voor haar! Jaren eerder had ik ook overwogen om een overstap te maken naar het onderwijs, maar destijds was dit alleen mogelijk als je ervaring had als leerkracht en die miste ik. Als gepensioneerde wilde ik graag iets in het onderwijs doen,

maar wist niet goed wat. Ik heb zelf geen kinderen, maar ben wel altijd omringd geweest door jonge mensen. Zien hoe snel zij nieuwe dingen leren en zich sociaal ontwikkelen, heeft mij altijd geboeid. Ik vind dat elk kind recht heeft op een vrije, vrolijke schooltijd. Het is een belangrijke basis voor later. Daar draag ik graag een steentje aan bij. Toen Luella mij uitnodigde een keer langs te komen, noteerde ik de afspraak in gedachte al in mijn agenda.” →

“Een paar weken later zat ik daadwerkelijk in haar kantoor. Luella had kort daarvoor gehoord over een project, onderwijsambassadeur, misschien was dat iets voor mij? De doelgroep van het project bleek breed; van mensen die hun expertise willen delen, onderzoeken of een overstap naar het onderwijs een optie is, tot gepensioneerden die hun levenservaring willen inbrengen. Ik was direct enthousiast. Ondanks dat ik Luella kende en zij als directeur openstond voor een onderwijsambassadeur was het begin best spannend. De leerkrachten reageerden geïnteresseerd: wat doet een onderwijsambassadeur? Wat is de meerwaarde? Hoeveel tijd kost de begeleiding? Ik mocht meelopen bij Jesse, de leerkracht van groep 7. We zijn echt in onze samenwerking gegroeid.”

“onderwijsambassadeur zijn, vraagt commitment. Elke donderdag ben ik op school en doe wat nodig is. Als Jesse uitleg heeft gegeven en door de klas loopt om te helpen, kunnen kinderen mij ook aanspreken. Of ik help kinderen die de Nederlandse taal nog niet goed beheersen door extra met ze te lezen. Ook beoordeel ik samen met Jesse de boekbesprekingen en

Ik vind dat elk kind recht heeft op een vrije, vrolijke schooltijd.



spreekbeurten. Jesse vindt het leuk dat ik ervaringen uit mijn leven inbreng tijdens de les. Bij Nieuwsbegrip, waar kinderen oefenen met begrijpend lezen, ging het een keer over het Monster van Loch Ness. Vaak vinden kinderen zo'n opdracht saai, maar dat veranderde toen ik vertelde dat ik in Schotland was geweest. Hoe ik aan de rand van het meer had gestaan en niks geloofde van die spookverhalen, maar dat toen het mistig werd ik stiekem toch blij was niet het water in te hoeven. Ik geniet van de kleine gesprekjes die ik met kinderen heb, bijvoorbeeld over hun geloof. Een keer vroeg ik een paar moslim kinderen waarom meisjes eigenlijk een hoofddoek moesten dragen. Dat wisten ze niet precies. 'Vraag het eens. Ik wil het graag weten!' De één vroeg het na in de moskee, de ander aan haar moeder. Dat ik gesprekken met hen kan voeren, vind ik zo leuk. Ik geef zo'n moment niet mijn mening, maar zeg wel dat ik het goed vind dat ze ernaar hebben gevraagd.”

“Na de zomer ben ik meegegaan naar groep 8. Als er uitjes zijn, ga ik mee. Ook ben ik aanwezig bij de ouderavond. Ik vind het leuk om ouders te vertellen wat het inhoudt om onderwijsambassadeur te

zijn. De reacties zijn altijd positief. Na afloop van een schooldag spreken Jesse en ik regelmatig na wat er is gebeurd, wat mij opviel of over de vragen die ik heb. Ook in de kamer waar alle leerkrachten samenkomen, wissel ik ervaringen uit. Toen ik begon als onderwijsambassadeur, leek de omgang met de kinderen mij geweldig, maar zag ik een beetje op tegen het contact met de leerkrachten. Ik had verwacht dat het onderwijs een wat depressieve, overwerkte werkplek was. Ik heb het tegendeel ervaren: wat een vrolijkheid! Ik heb zoveel respect voor de leerkrachten gekregen. Hoe ze van de kinderen houden. Hoe ze zich inzetten om de gekste en leukste dingen voor ze te verzinnen. Hoe ze hun best doen te zorgen dat elk kind een goed plekje heeft. Elke keer word ik er weer blij van.”

“Ik vind het prettig dat ik als onderwijsambassadeur direct serieus werd genomen. Ik zwabber er niet bij. Laatst werd bijvoorbeeld een nieuwe leesmethode geïntroduceerd en kreeg ik samen met de onderwijsassistenten uitleg. Meester Jesse is in the lead en ik ondersteun hem, maar hij geeft mij ook de ruimte om

mijn interesses en ervaringen te delen met de kinderen. Ik houd bijvoorbeeld erg van kunst. Een paar maanden geleden zijn we met de hele groep naar museum Kröller-Müller geweest. Ik had een les voorbereid: wat is abstract en wat is figuratief? Na de uitleg gaf ik de kinderen ansichtkaarten met afbeeldingen van kunstwerken waarvan ik een helft had afgeknipt. Zij mochten de andere helft van het kunstwerk aftekenen. Na afloop legden we het ontbrekende gedeelte er tegenaan om te zien wat de kunstenaar zelf had gemaakt. Ook leuk was dat Jesse een puzzeltocht door het museum had gemaakt die de kinderen in groepjes, onder begeleiding van ouders, maakten. De opdrachten waren verschillend: van uitrekenen hoeveel m² een kunstwerk is tot een gekke foto van je groepje maken met een kunstwerk. Actief zijn als onderwijsambassadeur voelt als een verrijking. Het klinkt misschien soft, maar op school kan ik mijzelf zijn én ben ik van betekenis.” 🙏



Ik geloof dat ieder mens een toekomst heeft, als je maar wordt gezien voor wie je bent.

20



Jolanda Boersma

(57), werkte ruim dertig jaar bij de politie

Jolanda Boersma werkte ruim dertig jaar bij de politie en is moeder van een dochter (24) en twee zoons (21 en 13). Sinds de start van het nieuwe schooljaar werkt ze twee dagen per week als onderwijsambassadeur bij SBO Belle van Zuylen in Utrecht.

“Mijn jongste zoon, mijn surprise-ei zoals ik hem weleens liefkozend noem, heeft een vorm van ADHD en autisme spectrum. Hij had best een traject achter de rug toen hij in groep 7 moest overstappen naar speciaal basisonderwijs. Zijn klas op de basisschool was te groot en hij kon door de vele prikkels niet goed leren. Zelf vond ik het niet makkelijk om mijn zoon te begrijpen en met hem om te gaan. Daar heb ik begeleiding bij nodig gehad. Het toegeven dat ik een kind heb dat anders reageert dan ik gewend was en dus anders moest worden benaderd, vond ik ook best een beproeving als moeder.”

“De school waarop hij terecht kwam is geweldig, maar ik schrok ook. Kinderen met uiteenlopende aandoeningen, van PDD-NOS tot ernstige ADD, en met verschillende achtergronden qua cultuur, geloof en milieu zaten bij elkaar in één klas. Veel kinderen hadden daarnaast te maken met ouders die in een vechtscheiding lagen, in een onveilige thuissituatie zaten of een laag zelfbeeld hadden. Ondanks de kleinere klassen is het voor leerkrachten regelmatig een uitdaging om te zorgen dat alle kinderen gezien worden en de begeleiding krijgen die nodig is. Een ernstig incident met mijn zoon

en een vriendje zorgde dat ik bij zijn juf aangaf: ‘ik wil helpen.’”

“In de klas heb ik, samen met een coach en een acteur van de serie Mocrò Maffia, het programma ‘Over De Streep’, ook bekend van televisie, gedaan. Het is een activiteit waarbij kinderen op een rij naast elkaar gaan staan. Vervolgens stelt een groepsleider vragen die opbouwend zijn qua emotie. Zoals; heb je weleens gepest? Ben je weleens gepest? Denk je weleens aan zelfmoord of zelfbeschadiging? Wanneer een kind de vraag met ‘ja’ kan beantwoorden, loopt hij of zij over de streep. De rest van de groep toont respect door het tonen van een afgesproken gebaar. Er wordt niet bij gesproken. Het doel is om inzicht te krijgen in de problemen die er spelen. Dit is de eerste stap naar begrip voor hun gedrag. Op die manier werden kinderen zich ervan bewust dat ze niet alleen staan in hun onzekerheden, angsten en uitdagingen. Bij de eerste ontmoeting heb ik de klas geconfronteerd met het incident, dus ook de ouders. Direct werd duidelijk dat ouders ook slachtoffer zijn. Veel kinderen gingen praten over hun problemen. Ik zag hoe het gedrag van de kinderen, die vaak verbaal en fysiek agressiever →

zijn dan in het reguliere onderwijs, veel te maken heeft met hun onvermogen om goed na te kunnen denken over hun gedrag. De ervaring met mijn zoon en de behoeften die ik als ouder had ervaren, waren mijn motivatie om mij aan te melden als onderwijsambassadeur, specifiek in het speciaal basisonderwijs.”

“Voor mijn politiewerk, of dit nu was als internet-rechercheur, leidinggevende of in uniform op straat, ben ik altijd in contact geweest met alle lagen van de bevolking. Ik kan mij goed identificeren met een ander, bijna als een kameleon. Het maakt voor mij geen verschil of iemand een rechtsextremist, cocaïnebaas, zwerver of junk is. Ik wil begrijpen waarom iemand doet wat hij doet. Op die manier lukt het om een manier van praten te vinden die de ander verstaat en waardoor ik dichterbij kan komen. Die kracht heb ik meegenomen naar het klaslokaal als onderwijsambassadeur. Met Maaïke, de leerkracht aan wie ik was gekoppeld, zat ik al gauw op één lijn. Ik zag hoe het ene kind zich nauwelijks kon concentreren, waar een ander van slag raakt als het wordt aangeraakt en alles oneerlijk vindt. Het kost tijd

De voldoening die ik hoopte dat het onderwijsambassadeurship mij zou brengen, krijg ik ook.

om zo'n kind te begeleiden, iets uit te leggen. Deze tijd gaat ten koste van andere kinderen. Als onderwijsambassadeur ben ik er om de leerkracht te ontlasten. Ik loop naar een kind toe, ga erbij zitten of neem 'm even mee uit het lokaal om het rustig te kunnen uitleggen. Ik heb ook regelmatig mijn puppy mee, dat vond de school goed. Deze kinderen krijgen zo'n andere energie als ze met dieren omgaan. Ze verzachten en dat is zo mooi om te zien. Soms ga ik naar buiten en mag een kind mee om de puppy uit te laten. Maaïke is altijd de leidende persoon. Zij bepaalt wie er met mij meegaat, of het voor extra ondersteuning is of als beloning.”



“Reacties van kinderen die speciaal onderwijs volgen, kunnen buitenproportioneel zijn. Van slaan, schoppen en gooien met spullen tot naar buiten rennen, van het schoolplein af willen en in een boom klimmen om daarin te gaan zitten. Laatst wilde ik bij gym praten met een meisje dat heel boos was, maar de gymjuf vroeg mij even te wachten: ‘daar hebben we een systeem voor.’ Als een kind voelt dat het overkookt, krijgt het drie gekleurde stippen in de hand: rood, geel en groen. De kleurkeuze geeft aan hoe een kind zich voelt. Rood betekent bijvoorbeeld ‘benader mij niet’. Ik heb de afgelopen maanden gezien hoe fragiel het contact met de kinderen kan zijn, net als hun vertrouwen. Thuis worden sommige kinderen verwaarloosd, dan is hun gedrag niet vreemd. Maar ik heb ook ervaren hoe blij ze kunnen zijn als je een knuffel geeft. Of ze lopen met uitgestrekte armen op mij af als ik op school kom: ‘U bent er weer! U blijft toch bij ons?’ De angst dat je weggaat en niet terugkomt, speelt ook een rol.”

“Dat ik onderwijsambassadeur mag zijn op deze school vind ik zo boeiend, het werk is zo divers. Ik geloof dat ieder mens een toekomst heeft, als je maar wordt

gezien voor wie je bent. Tussen het reguliere schoolwerk door, probeer ik, met hulp van Maaïke, de kinderen dit vertrouwen te geven. ‘Waarom reageer je zo? Ik ben er voor je. Wat je doet, is niet fout, maar zou je het ook anders kunnen aanpakken?’ De eerste keer dat ik voelde dat dit vertrouwen er was, herinner ik nog goed. Een paar jongens vroegen of ik meedeed met een balspelletje. Dat zij mij ‘binnen’ lieten, omdat ze zich gezien en begrepen voelden, vond ik echt fantastisch!”

“De voldoening die ik hoopte dat het onderwijsambassadeurship mij zou brengen, krijg ik ook. Dat zit in allerlei kleine dingen; zien dat het kinderen lukt om hun werk goed te doen, dat ze zich anders kunnen gedragen of in de liefdevolle begroetingen die ik krijg. Dat is toch de mooiste beloning die je kan krijgen?! Ik hoop dat vooral ouders die net als ik ervaring hebben met een kind op het speciaal onderwijs, zich aanmelden als onderwijsambassadeur. Juist zij snappen hoe groot je van waarde kan zijn in het speciaal onderwijs.”



” Eyeopener vond ik het inzicht dat ieder kind hetzelfde verdient, maar dat je niet elk kind hetzelfde kan of moet behandelen.

Frank van Egmond
(41), beleidsadviseur middelbaar
beroepsonderwijs
bij de Gemeente Utrecht

Frank van Egmond woont met zijn vriendin en hun twee kinderen in Utrecht. Hij heeft vijftien jaar werkervaring bij de gemeenten Utrecht en Amsterdam op het terrein van onderwijs, jongerenwerk en sport. De laatste drie jaar werkt hij als beleidsadviseur middelbaar beroeps-onderwijs. Sinds maart 2022 is hij aan de slag als onderwijsambassadeur op basisschool 'de Odyssee'.

"Het terugdringen van het tekort aan vakopgeleiden en het vergroten van de waardering voor vakmanschap en het mbo maken mijn werk uitdagend. Een bijdrage willen leveren aan de ontwikkeling van jonge mensen loopt als een rode draad door mijn werk. Het omgaan met kinderen gaat mij natuurlijk af. De laatste jaren denk ik steeds vaker; 'schuilt er een leerkracht basisonderwijs in mij?' Het aanmeldformulier voor de deeltijd-pabo heb ik zelfs al een keer ingevuld, maar de gevolgen die het voor de tijd met mijn gezin, inkomen en werk zou hebben, hielden mij tegen. Is werken als meester echt zo leuk als ik denk? Het moment dat Stichting Onderwijsambassadeurs op mijn werk een presentatie gaf,

wist ik direct: 'Dit is mijn kans om écht een goed beeld te krijgen.'

"Mijn eerste weken als onderwijs-ambassadeur liep ik regelmatig met een rood hoofd rond in de klas die er door mijn inbreng soms uit zag of er een bom was ontploft, zo chaotisch, terwijl ik probeerde een leuke meester te zijn. Marielle, de leerkracht van groep 6 waaraan ik was gekoppeld, gaf mij de ruimte te ervaren hoe mijn keuzes uitpakten in een groep met negen- en tien-jarigen. Het was een leerzame speeltuin, maar wel een gecontroleerde. Alles wat gebeurde, ging in overleg met Marielle. Als zij de klas uitliep terwijl de kinderen geconcentreerd aan het werk waren, merkte ik hoe snel die rust

kon omslaan. Eentje begon te fluiten, de rest giechelde. Een ander liet zich op de grond vallen en deed net alsof hij hulp nodig had. Stuk voor stuk situaties waarin ze keken hoe ver ze konden gaan. Voor mijn gevoel moest ik streng zijn, maar eigenlijk hebben kinderen behoefte aan één ding: duidelijkheid. Als ik die gaf, betaalde dit zich ook snel uit. Een waardevolle les."

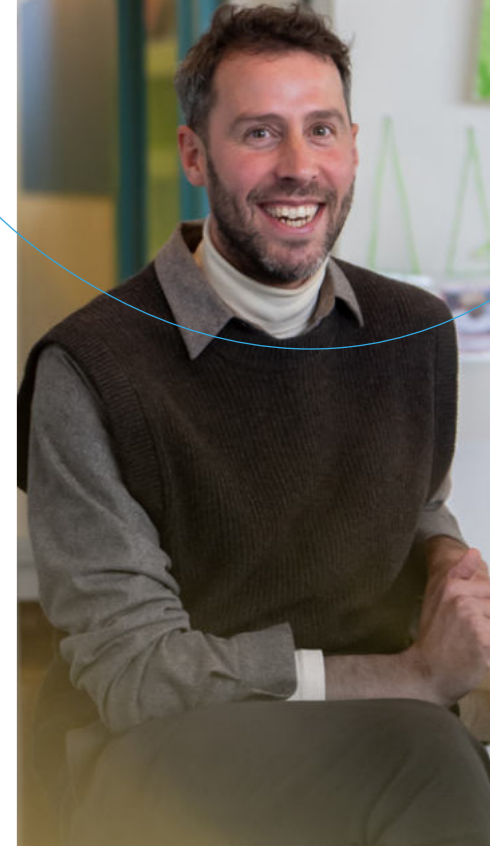
"Eyeopener vond ik het inzicht dat ieder kind hetzelfde verdient, maar dat je niet elk kind hetzelfde kan of moet behandelen. In mijn ogen is een goede leerkracht in staat om alle kinderen ongelijk te behandelen zonder dat dit tot scheve gezichten in de groep leidt. Een keer kwam een jongen midden in de rekenles naar Marielle en mij toe met een speurtocht die hij voor ons had uitgezet. Iedereen in de klas had gezien hoe hij even daarvoor op zijn knieën door het lokaal schoof terwijl hij soort plattegrond tekende en een 'schat' onder een kast verstopte. Marielle leidde hem niet direct terug naar zijn stoel, maar gaf de jongen de ruimte en waardering die hij nodig had, zonder dat klasgenoten verontwaardigd reageerden; 'waarom mag hij dat wel en ik niet?!' Extra lastig voor een leerkracht zijn de toetsystemen

waardoor kinderen op de basisschool voortdurend met elkaar worden vergeleken terwijl geen kind hetzelfde is. Allemaal hebben ze andere talenten. Ondanks de verschillen tussen kinderen en de behandeling die dit vergt, moet je als leerkracht toch zorgen dat de groep aan het eind van het jaar gezamenlijk de eindstreep haalt."

"Na twee jaar onderwijsambassadeur zijn, heb ik ook ervaren hoe solistisch het werk als leerkracht eigenlijk is. Je staat uren alleen voor de klas. Het meeste werk doe je alleen en je bent niet flexibel qua tijd. Iets simpels als even koffie halen, moet je regelen. Je kunt niet zomaar de klas uitlopen. Ik had gehoopt na mijn tweede verlenging te weten of ik de overstap naar het onderwijs wil maken of niet. Het vertrouwen dat dit werk mij goed ligt en dat ik er positieve energie van krijg, heb ik, maar het volgen van de opleiding kost zoveel tijd en geld, dat ik de knoop nog niet heb durven doorhakken. Het liefst zou ik het fifty-fifty willen doen. De ene helft van de tijd werken als adviseur onderwijs en de andere helft voor de klas staan als meester. Wat ik uiteindelijk ook besluit, mijn ervaring als onderwijsambassadeur heeft mij zoveel waardevolle kennis

en ervaring opgeleverd. Hoe belangrijk het bijvoorbeeld is dat de basis, zoals een warm en schoon lokaal, op orde is. Laatst was de verwarming stuk en werd iedereen gevraagd een dikke trui aan te trekken. Bijna een week kwam de temperatuur in de lokalen niet boven de veertien graden uit. Natuurlijk heeft de school een contract met een schoonmaak bedrijf, maar die is niet toereikend waardoor veel leerkrachten een dag in de vakantie naar school komen om hun lokaal schoon te maken. Sommigen schilderen hun klas zelfs in de zomer zelf om een keer in een fris lokaal te kunnen starten. Ik zou iedereen die zich professioneel bezighoudt met onderwijszaken adviseren om als onderwijsambassadeur aan de slag te gaan. Ik ben beter geworden in het werk dat ik doe, omdat ik weet hoe het er dagelijks op een school aan toe gaat. Hoewel het niet mogelijk is, zou ik het ook elke ouder gunnen om een paar dagen mee te lopen op de school van zijn of haar kind om te zien hoe het er aan toe gaat. Ik ben ervan overtuigd dat die ervaring bijdraagt aan de waardering voor iedereen die in het onderwijs werkt." 🙏

☞ Het heeft mij zoveel waardevolle kennis en ervaring opgeleverd.



” Het past nooit in je leven, dus eigenlijk past het altijd.



Sanne Scholten
(44), directeur bij
de PO-raad

Sanne Scholten werkt sinds een jaar als directeur bij de PO-raad. September 2021 startte ze als onderwijsambassadeur en liep een half jaar een halve dag per week mee met de schoolleider op basisschool De Krullevaar. Ze woont met haar man, die net in groep 6 op de Lukasschool is gestart als onderwijsambassadeur, en hun twee tienerzonen in Utrecht.

“Ontwikkeling is een thema waar ik van jongs af aan mee bezig ben. Opgevoed door twee orthopedagogen ging het thuis regelmatig over kinderen, hun ontwikkeling en de manier waarop het onderwijs daaraan bijdroeg. In mijn werk, zowel in sport als cultuur, werkte ik veel samen met het onderwijs. Vaak ging het over brede ontwikkeling. Op school leren kinderen rekenen en lezen, maar er is daarnaast zoveel anders om te leren; creatieve vaardigheden, culturele en sportieve dingen. De vraag hoe je dit het best met

elkaar kan verbinden, het binnen- en buitenschoolse leren, is waar ik mij de afgelopen vijftien jaar, eerst als adviseur en later als bestuurder, steeds mee bezig heb gehouden.”

“Het moment dat mijn eigen kinderen naar school gingen, merkte ik dat ze niet makkelijk pasten in de manier waarop het onderwijs is ingericht. Die ervaring heeft ook een rol gespeeld dat ik mij meer ging verdiepen in het onderwijs. Ik merkte dat het onderwijs nog behoorlijk vergelijkbaar was met toen ik nog op de basisschool zat. Terwijl de

samenleving in dertig jaar tijd toch enorm is veranderd. De bandbreedte voor wie het onderwijs passend is, lijkt niet heel groot. Is dat logisch? Bereidt school voor op de toekomst? Doen we genoeg met de kennis die we hebben opgedaan de afgelopen decennia? Die vragen en zorgen droegen bij aan mijn behoefte te kijken of het onderwijs een omgeving was waarin ik zou willen werken.”

“Bijzonder is dat ik Meintje, de initiatiefnemer van Stichting Onderwijsambassadeurs, persoonlijk ken en bevriend met haar ben sinds onze studietijd. Vanaf het eerste moment dat zij vertelde over haar idee ben ik enthousiast. Ook ben ik als één van de eerste werkgevers betrokken geweest bij het project. Als directeur van een instituut in de cultuursector dat ook voor het onderwijs werkt, verwachtte ik dat een ervaring als onderwijsambassadeur enorm voedend kon zijn voor mijn collega's. Dat bleek in de praktijk ook het geval. Een oudere collega die wat minder gemotiveerd was, kreeg zoveel energie van haar werk als onderwijsambassadeur. Echt geweldig om te zien! Ze is niet overgestapt naar het onderwijs, maar de ervaring was voor haar wél aanleiding →

om ander werk te gaan doen, ondanks dat ze de zestig al voorbij was. Haar belevenissen als onderwijsambassadeur heeft ze intern via blogs gedeeld zodat collega's wisten wat zij meemaakte en zo ook nieuwe inzichten opdeden. Leuk vond ik dat ze bij haar vertrek uitriep: 'Als ik met pensioen ben, word ik weer onderwijsambassadeur!'"

"De gedachte om zelf als onderwijsambassadeur aan de slag te gaan, lag bijna in de lijn der verwachting. 'Maar jij gaat niet voor de klas staan', was Meintje's reactie toen ik vertelde misschien over te willen stappen naar het onderwijs. Daar had ze gelijk in. Als ik een casus krijg voorgelegd, denk ik meteen: wat betekent dit op systeemniveau? 'Jij moet meelopen met een schoolleider!' vond Meintje. Ze had ook al een school in gedachten waarmee ik een goede match zou zijn. Dat was begin september 2021 en een paar weken later ben ik aan de slag gegaan als onderwijsambassadeur. Een stuk sneller dan gedacht, maar ik houd ervan om nieuwe dingen aan te gaan. Onder het mom 'het past nooit in je leven, dus eigenlijk past het altijd' besloot ik het gewoon te doen."

"Een half jaar een halve dag per week, de minimale variant, ben ik als onderwijsambassadeur actief geweest op de Krullebaar. In het begin keek ik mee in de klassen, was ik aanwezig bij de studiedag van het team en sprak ik uitgebreid met de Intern Begeleider over alles wat speelde en had gespeeld op school. Ook was ik sparringpartner voor Lorange, de directeur.

Zij deelde zaken waar zij tegenaan liep en ik vertelde over hoe dingen waren geregeld bij de organisatie waar ik werkte. Fijn was dat zij als zij-instromer open stond om te leren van ervaringen van mensen uit andere sectoren. Daarnaast heb ik mij verdiept in de thema's burgerschap, diversiteit en inclusie. Onderwerpen waar het onderwijs vorm aan moet en wil geven. Wat zijn de eisen? Hoe pakken andere scholen dit aan? Wat doet de Krullebaar al? Wat wil de school nog meer doen? Ik heb een paar informatieve artikelen geschreven voor de nieuwsbrief van school. Ook heb ik de uitkomst van een teambijeenkomst waar de vraag centraal stond 'waar staan wij als school voor?' verwerkt in een tekst die hun missie en visie verwoordt."

"Niet alleen kreeg ik als onderwijsambassadeur een beter beeld van

☞ Gaandeweg werd ik steeds enthousiaster over het onderwijs als nieuwe werkplek.

het onderwijs, gaandeweg werd ik ook steeds enthousiaster over het onderwijs als nieuwe werkplek. Ik las alle boeken die ik van Lorange had geleend, die zij had gebruikt tijdens haar opleiding tot schoolleider, en luisterde veel podcasts. Ik vond het fijn te ervaren dat school echt een gemeenschap is. Zien hoe Lorange elke ochtend op het schoolplein stond om alle kinderen welkom te heten en elk kind ook bij naam kent. Tegelijkertijd werd ik als onderwijsambassadeur ook geconfronteerd met de praktische realiteit; het lerarentekort, de schoolcultuur. Zeker dat laatste is niet iets wat je even verandert, dat kost tijd en vraagt om een lange adem. Ik realiseerde mij ook hoe weinig middelen er op een school beschikbaar zijn voor ondersteuning. De overhead in het onderwijs is enorm laag; iedereen moet alles zelf doen. Natuurlijk is het fijn dat er veel geld naar de klas gaat, maar



ik zie ook hoe waardevol goede ondersteuning is, bijvoorbeeld op gebied van financiën of HR, zodat iedereen kan doen waar hij of zij goed in is. In dat half jaar heb ik veel gezien en even zo vaak dacht ik; waarom is dat zo? Onder de oppervlakte voelde ik een duidelijke behoefte aan verandering. Ik besloot bij te willen dragen om dat naar boven te halen, om zaken in beweging te brengen en te veranderen."

"Van het jaar dat ik mijzelf aanvankelijk had gegeven om de overstap naar het onderwijs concreet te maken, bleef in de praktijk weinig over. Kort nadat ik was gestopt als onderwijsambassadeur kwam er een vacature langs voor directeur van de PO-raad. De sectorvereniging van het primair onderwijs, die de belangen behartigt van bijna alle schoolorganisaties in het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs, die dienstverlening biedt voor leden en met de schoolorganisaties werkt aan sectorontwikkeling. Dit sloot zo goed aan op mijn ervaring en mijn werkambitie dat ik besloot te reageren. Inmiddels werk ik er bijna een jaar en vind het super om op sectorniveau bij te dragen aan goed onderwijs en eerlijke kansen voor alle leerlingen." 🙏



” Dit was mijn kans om mee te kijken op een basisschool.

32

Dönay Ok

(41), werkte jarenlang in de kinderopvang en is nu onderwijsassistent en pedagogisch verbinder

Dönay Ok is getrouwd, heeft twee kinderen en werkte jarenlang in de kinderopvang. Als onderwijsambassadeur was ze twee schooljaren één dag per week actief op basisschool ‘De Boomgaard’ in Utrecht. Sinds augustus werkt ze als onderwijsassistent en pedagogisch verbinder.

“Als kind al wilde ik juf zijn en speelde vaak schooltje. Ik gaf mijn denkbeeldige klas rekensommen en leerde ze letters schrijven door het op papier voor te doen. Toch ben ik na de middelbare school, net als mijn vriendinnen, begonnen aan een commercieel-administratieve opleiding. Dat bleek geen goede keuze. Ik had nog een ongelukkige studiekeuze en een rake opmerking van een vriendin nodig, ‘jij kan goed met kinderen omgaan, doe daar iets mee!’, om op het juiste spoor te komen. Daarna heb ik zeventien jaar met veel plezier in de kinderopvang

gewerkt als pedagogisch medewerker.”

“Toen ik in 2019 een bericht las op Social School, een app die de basisschool van mijn kinderen gebruikt om ouders te informeren, dat zij vanaf september de pilotschool zouden zijn voor het project onderwijsambassadeurs, maakte mijn hart een sprongetje. Dit was mijn kans om mee te kijken op een basisschool! Een paar jaar eerder had ik al even als onderwijsassistent gewerkt, maar ik zag niet hoe ik de zorg voor mijn jonge

kinderen kon combineren met de pabo opleiding. Als onderwijsambassadeur zou ik een leerkracht mogen ondersteunen bij het begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling. Mijn kennis en werkervaring in de kinderopvang werd gezien als een toegevoegde waarde. Zelf twijfelde ik daar in het begin aan; heb ik genoeg expertise? Hoor ik hier wel? Gelukkig werd ik zowel vanuit school als de stichting goed begeleid hoe ik mijn kwaliteiten kan inzetten.”

“Ik ben begonnen in groep 3 waar ik kinderen begeleidde met lezen in kleine groepjes, verlengde instructies gaf, hielp met het leren van nieuwe letters of knutselactiviteiten. Ik heb bijvoorbeeld met de kinderen boekenleggers geborduurd. Het was een opzichzelfstaand project waar ik een paar weken achterelkaar een uurtje per week mee bezig ben geweest. Dat ik door de leerkracht werd betrokken bij de inhoudelijke begeleiding en geen simpele taakjes hoefde te doen, was precies waarop ik had gehoopt. Hoe vervelend de coronaperiode ook was, als onderwijsambassadeur heb ik in die tijd één van mijn mooiste ervaringen gehad. Vanwege het beperkt aantal kinderen dat naar school mocht komen en de uitval van →



leerkrachten vanwege corona, werd ik gevraagd om voor de klas staan. Na verloop van tijd bouwde ik echt een band op met de kinderen. 'We hebben je gemist juf!' hoorde ik als ik weer op school kwam. Ook ouders spraken mij aan; 'Rachid vertelde hoe goed je hem hebt geholpen met die strijkkralen'. Het klinkt klein, maar dit soort dingen gaven mij het gevoel écht van betekenis te kunnen zijn in de ontwikkeling van kinderen. Het enige dat tegenviel, was dat ik maar één dag per week als vrijwilliger werkte. Ik was zo enthousiast dat ik het liefst méér wilde doen."

"Het daaropvolgende schooljaar besloot ik weer als onderwijsambassadeur aan de slag te gaan. Dit keer werd ik gematched met de leerkracht van groep 4. Het was een drukke klas. Naast dat kinderen op die leeftijd al wat zelfstandiger zijn, zaten er ook een paar tussen met flinke gedragsproblemen. Ik vond het soms best lastig; hoe win ik hun vertrouwen? Hoe krijg ik een drukke klas weer rustig? Geduld hebben en structuur bieden is wat ik dat jaar echt heb geleerd. Zoeken naar de balans tussen 'ik wil dat kinderen mij mogen' en 'ik wil niet dat ze over mij heen lopen', vond ik best weleens zwaar. Ik heb geleerd dat het bij

kinderen belangrijk is om goed te luisteren én duidelijk te zijn. Actief mee doen, bijvoorbeeld samen dansen, vinden ze ook geweldig!"

"Mijn tijd als onderwijsambassadeur heeft gezorgd dat ik een goed kijkje in de keuken heb gekregen. De stap om zelf aan de slag te gaan in het onderwijs is verkleind. Vorig jaar ben ik begonnen met de opleiding tot Leraarondersteuner en inmiddels heb ik mijn diploma gehaald. Vroeger zeiden vrienden en collega's dat ik met mijn werkervaring zo aan de slag kon als onderwijsondersteuner, maar het ontbrak mij aan zelfvertrouwen. Het onderwijsambassadeurschap en het behaalde diploma hebben mij precies dat duwtje in de rug gegeven wat ik nodig had. Tegen iedereen die met de gedachte speelt of werken in het onderwijs passend zou zijn, wil ik zeggen: 'onderwijsambassadeur is de mooiste kans die er is om dit te onderzoeken.' Doen dus! Het heeft mij geholpen om een toekomst op te bouwen in een vak waarin ik van betekenis kan zijn en dat voelt zó goed." 🙌

🙌 Het heeft mij geholpen om een toekomst op te bouwen in een vak waarin ik van betekenis kan zijn en dat voelt zó goed.



”Mijn ervaring had ik voor geen goud willen missen. Het is voor mij het fundament waarop ik verder heb gebouwd.

36

Femke Gordijn – van Galen

(42) is opgeleid tot arbeidspycholoog en werkte bij verschillende organisaties

Femke Gordijn – van Galen woont met haar man en hun twee jongens van 8 en 12 jaar in Hilversum. Ze is opgeleid tot organisatiepsycholoog en werkte bij verschillende organisaties. Nadat ze tweeënhalf jaar geleden haar baan opzegde en vervolgens de studie loopbaanadviseur had afgerond, ging ze drie dagen per week aan de slag als onderwijsambassadeur op basisschool Curtevenne in Kortenhoef. Inmiddels heeft ze een betaalde baan in het onderwijs.

“Acht jaar geleden ging mijn oudste zoon voor het eerst naar school. Ik hielp mee als klassenouder, biebmoeder en ging regelmatig mee met schoolreisjes en andere uitjes. Geleidelijk aan groeide mijn interesse in het onderwijs. Ik heb het altijd leuk gevonden om betrokken te zijn bij de persoonlijke ontwikkeling van mensen. Er is niet één weg; ieder mens leert en groeit op zijn eigen manier. Een paar jaar geleden overwoog

ik te solliciteren op een functie van onderwijsassistent, maar heb niet doorgezet. Wat als het toch niet past? De stap voelde te groot.”

“Het moment dat alle scholen in maart 2020 vanwege corona de deuren moesten sluiten, merkte ik hoe leuk ik het vond om mijn kinderen te helpen met hun schoolwerk. De verhalen van mensen die een carrièreswitch naar het onderwijs maakten, intrigeerden

mij mateloos. Ook nieuwsberichten over het groeiende tekort aan leerkrachten bleven in mijn hoofd hangen. Bij toeval las ik het bericht van een oud-collega op LinkedIn. Zij werkte bij een IT bedrijf, maar was daarnaast één dag per week onderwijsambassadeur. Ik had geen idee wat dat was, googelde en kwam op de website van Stichting Onderwijsambassadeurs. Ik wist direct dat dit was wat ik wilde, maar zag niet hoe ik het kon combineren met mijn toenmalige opleiding en jonge gezin. Tot ruim een jaar later een vriendin appte dat Stichting Onderwijsambassadeurs een webinar organiseerde. Ik was net klaar met mijn opleiding. Dit was het moment! Tijdens die online bijeenkomst en het fijne kennismakingsgesprek kort daarna, kreeg ik antwoord op al mijn vragen. Onderwijsambassadeur zijn voelt veilig. Het is een vrijwillige functie en er zijn geen strenge eisen of hoge verwachtingen waar je aan moet voldoen. Het bood mij de gelegenheid om op een laagdrempelige manier kennis te maken met het onderwijs.”

“Najaar 2022 meldde ik mij aan voor drie dagen per week. Ik kon aan de slag bij basisschool Curtevenne en werd gekoppeld aan meester →

Maurits die de combinatiegroep 5/6 les gaf. Hij gaf mij veel vrijheid en vroeg wat ik graag wilde. Dat wist ik meteen: snuffelen, meekijken en zoveel mogelijk meedoen met alles wat er op school gebeurt. Ik heb gekregen wat ik wilde! Als Maurits groep 5 instructie gaf, werkte groep 6 zelfstandig en konden kinderen bij mij terecht met eventuele vragen, of andersom. Ik hielp onder andere mee met nakijken, knutselen, toetsen afnemen, kleine groepjes kinderen begeleiden, dansjes instuderen en pleinwacht lopen. De dagen vlogen voorbij. Ik ging vol energie naar school en kwam met net zoveel energie weer thuis.

Na een schoolvakantie had ik de kinderen gemist en was benieuwd hoe het met ze ging. Terugkijkend voelt zeker die eerste periode als enorm leerzaam. Zodra Maurits even de klas uitliep en ik alleen met de kinderen was, probeerden ze direct uit hoe ver ze konden gaan. In het begin vond ik veel goed, zoals het volume dat steeds luider werd als ze tijdens de pauze hun boterhammen aten. Ik twijfelde regelmatig. Wat is het moment dat je zegt: 'ik wil dat jullie zachter praten!?' Een keer nam ik een paar kinderen voor extra ondersteuning mee naar een ander lokaal. Een jongen pakte een aantal

kussens die in de ruimte lagen, maakte er een stapel van en ging er, wiebelend en wel, bovenop zitten. Moest ik dit toestaan of niet? Ik liet het gaan, maar nu weet ik dat hij mijn grens opzocht; tot waar mag ik gaan? Ook herinner ik mij nog goed de keer dat een andere jongen voortdurend klakgeluiden maakte met zijn tong. Eerst negeerde ik hem in de hoop dat hij ermee zou ophouden. Natuurlijk deed hij dat niet. Hij wachtte gewoon tot ik 'stop!' zou zeggen. Dat ik in december was begonnen en daardoor het moment had gemist waarop de leerkracht alle regels en afspraken met de leerlingen al had gemaakt die ik nog niet kende, maakte het er ook niet makkelijker op. In het begin dacht ik vaak: 'wat zou meester Maurits in deze situatie doen?' Inmiddels heb ik geleerd ook als onderwijsambassadeur consequent te zijn en geef ik duidelijk aan waar mijn grens ligt. Dan is zelfs voor zachtvaardige types zoals ik het onderwijs een prima werkplek.

☞ Ik vind het zo leuk dat ik dit werk ook betaald wilde doen.



Ik weet nu dat vriendelijkheid en consequent zijn prima samengaan. Als je maar duidelijk bent naar de kinderen."

"Mijn ervaring als onderwijsambassadeur had ik voor geen goud willen missen. Het is voor mij het fundament waarop ik verder heb gebouwd. Ik heb zoveel geleerd: hoe een schooldag eruitziet, hoe leerkrachten communiceren met kinderen, hoe een groep stil te krijgen, hoe om te gaan met conflicten die kinderen hebben, hoe een som of taalregel uit te leggen, welke lesmethodes er zijn et cetera. Het kijken in de keuken heeft mij een goed beeld gegeven van werken in het onderwijs. Ik vond het zo leuk dat ik dit werk ook betaald wilde doen. Vorig jaar ben ik negen weken voor de zomervakantie één à twee dagen per week als onderwijsassistent aan de slag gegaan op een andere basisschool. Ook dat beviel goed en sinds dit schooljaar werk ik drie dagen per week op basisschool 'De Ploeg' in Laren. Vanuit verschillende kanten is gevraagd of ik niet de verkorte pabo-opleiding wil doen en als zij-instromer aan de slag wil gaan. Tot nu toe houd ik dat af. Mijn werk als onderwijsassistent vind ik zó leuk. Op dit moment vind ik het prettig

om een meer ondersteunende rol te hebben."

"Ik weet dat er een functie bestaat tussen leerkracht en onderwijsassistent: de leerkrachtondersteuner. Wie weet dat ik dat ga doen. Voor nu ben ik hartstikke blij met mijn werk. Weet je wat zo leuk is? Ik ben nog steeds volop bezig met psychologie! De hele dag door komen er vragen op je pad als; Hoe leer je een kind een compliment te geven? Hoe geef je goed feedback? Hoe zorg je dat een kind gemotiveerd raakt? Waarom gedraagt een kind zich zus of zo en hoe kan je daar als leerkracht op een goede manier mee omgaan? Voor iemand met roots in de psychologie is dat ontzettend leuk. Uitgeleerd en uitgekeken ben ik nog lang niet!" 🌱

”Mijn keuze voor het onderwijs is de uitkomst van een rationele zoektocht.

40



Sietske Baaten

(47), vormgever visuele communicatie, gooide het roer om en koos voor het beroep van leerkracht

Achttien jaar werkte Sietske Baaten als vormgever visuele communicatie. Drie jaar geleden gooide ze het roer om. Na vier maanden werken als onderwijsambassadeur schreef ze zich in bij de pabo in Utrecht. Als student van het Gulden Middenwegtraject stond ze na één jaar al voor de klas. Februari 2024 is ze klaar met haar opleiding en inmiddels werkt ze als leerkracht op basisschool De Boomgaard waar ze begon als onderwijsambassadeur.

“Ik heb er nooit van gedroomd om juf te worden. Mijn keuze voor het onderwijs is de uitkomst van een rationele zoektocht. In mijn vorige baan analyseerde en adviseerde ik organisaties over grafische vormgeving en interieurontwerp zodat het resultaat aansloot bij hun bedrijfsidentiteit en het plezier dat ik daarin had, was de laatste jaren

behoorlijk afgenomen. Ik besloot op een onconventionele manier mijn loopbaan en persoonlijke ontwikkeling onder de loop te nemen. Niet vanuit de werkervaring en gevolgde opleidingen, maar door mijn waarden als vertrekpunt te nemen. Eigenlijk liet ik los wat erin mijn rugzak zat en ging op zoek naar wat ik miste. Ik kwam erop uit dat ik

mensgerichtheid belangrijk vond en al gauw volgde het basisonderwijs als mogelijk interessante werkplek.”

“Grappig genoeg had ik een paar maanden voor mijn zoektocht al gehoord over het project onderwijsambassadeurs. De basisschool waarop mijn twee dochters zaten, was pilotschool. Als ouder was ik er via de nieuwsbrief van op de hoogte, maar had er destijds geen gedachten aan gewijd. De kans dat mijn werkgever het goed zou vinden dat ik dit onder werktijd ging doen, schatte ik ‘nul’. Het aflopen van mijn contract, begin 2021, heb ik gebruikt als een spreekwoordelijke ‘schop onder de kont’ om in de praktijk te gaan ervaren of het onderwijs bij mij zou passen. Ik klopte aan bij Nicole, directeur van basisschool de Boomgaard; zou ik een keertje kunnen komen kijken? Dat kon! De school was net verbouwd, maar er moest nog het nodige gebeuren wat betreft inrichting en visuele communicatie. Het voelde veilig om rond te kijken in een nieuwe omgeving, terwijl ik iets deed dat vertrouwd was. Ik heb bijvoorbeeld de poster over de Grondwet vormgegeven, die hangt nu in alle lokalen. Ook heb ik meegedacht over de inrichting van de leerpleinen, plekjes buiten →

de klas om te leren. Al tijdens het tweede gesprek met Meintje, van Stichting Onderwijsambassadeurs waar de directeur mij mee in contact had gebracht, bleek dat er een plekje vrij was gevallen. Per april kon ik op dezelfde school twee dagen per week meehelpen als onderwijsambassadeur in groep 4.”

“Naast het ondersteunen van leerkracht Jeroen, leerlingen helpen met vragen, kleine groepjes kinderen helpen met extra oefenen en voorlezen in de klas, mocht ik ook een paar lessen voorbereiden over executieve functies. Dat zijn verschillende vaardigheden zoals rekening houden met anderen, je in een ander verplaatsen, reflecteren op je eigen gedrag en stil zijn op bepaalde momenten. Er was een nieuwe lesmethode beschikbaar, maar niemand had nog tijd gehad om dit op te pakken. Het viel volledig buiten mijn comfortzone, toch heb ik het gedaan en er veel van geleerd. Natuurlijk was Jeroen ook tijdens de lessen aanwezig om het over te nemen, mocht dat nodig zijn geweest. Na vier maanden als onderwijsambassadeur heb ik de knoop doorgehakt en mij aangemeld voor de pabo. De optie ‘zij-instromer’, waarbij je direct salaris krijgt en alle studiekosten

worden vergoed, was voor mij niet passend. Ik beschikte niet over voldoende didactische en pedagogische ervaring. De deeltijd pabo duurt drie jaar en moet je volledig zelf betalen. De studiebelasting is fors, 32 uur per week. Hoewel ik deze optie ook niet aantrekkelijk vond in combinatie met de zorg voor mijn gezin én een baan, zat ik al zover in het proces dat ik geen andere mogelijkheid zag.”

“Tot ik hoorde over een landelijke regeling ‘Versneld voor de Klas’ die vaak De Gulden Middenweg wordt genoemd. Dit traject is een middenweg tussen de deeltijdopleiding en de variant ‘zij-instromer’. Het verschil is dat je, na het behalen van het eerste jaar, al betaald voor de klas mag staan. Natuurlijk is deze oplossing uit nood geboren. Na een jaar pabo en twee dagen per week stagelopen, waren mijn didactische en pedagogische vaardigheden nog steeds niet optimaal. Toch ben ik blij dat ik dit traject kon doen. Dit jaar sta ik opnieuw voor groep 7 en voelt het een stuk veiliger en vertrouwder. Mijn man maakt het proces dat ik doorloop vanaf de zijlijn mee. ‘Je komt elke dag met een glimlach op je gezicht thuis!’, zegt hij regel-

☞ Mijn man maakt het proces dat ik doorloop vanaf de zijlijn mee. ‘Je komt elke dag met een glimlach op je gezicht thuis!’

matig. Dat klopt. Er is altijd wel iets leuks, positiefs of grappigs gebeurd. Hoe lastig het vaak ook is om alle ballen in de lucht te houden, werk, studie en gezin, toch slaat de balans elke keer weer positief uit. De openheid, positiviteit en energie die ik vanuit Stichting Onderwijsambassadeurs heb ervaren, heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de keuze die ik heb gemaakt. Zij waren altijd bereikbaar om te sparren en dachten mee op welke manier ze mij konden helpen. Veel dank dus ook voor Meintje en het team van Stichting Onderwijsambassadeurs!” 🌱



Financierende partijen:

oranje
fonds

VSBfonds,
iedereen doet mee

UTRECHT
LEERT



Colofon

Dit is een uitgave van
Stichting Onderwijsambassadeurs
www.onderwijsambassadeurs.nl

Concept, creatie en redactie
Tamara van Tienen, Janneke Doornik

Interviews
Léonie Schutter-de Boer

Fotografie
Janneke Doornik, LKCA | Lilian van Rooij (p.28, 30)

Met dank aan:
Guus Smit, Emmie Frasa, Jolanda Boersma, Frank van Egmond, Sanne Scholten, Femke Gordijn – van Galen, Sietske Baaten, Dönay Ok, Thea van Schaijk, Fawzia Nasrullah en Utrecht Leert

Vormgeving
Ruben de Gooijer

Copyright
Deze uitgave is eigendom van Stichting Onderwijsambassadeurs. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk of op andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

